

Cal Roio/Cal Costas

La Torre de Claramunt

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Riera de Carme (Cal Roio, s/n, 08789 La Torre de Claramunt)
Emplaçament	Des de la Torre Alta, cal agafar el camí de la Riera de Carme i trencar a la dreta. A 1,2 km.
Alçada:	312
Coordenades:	
Latitud:	41.53354
Longitud:	1.64932
UTM Est (X):	387325
UTM Nord (Y):	4598869

Classificació

Número de fitxa	08286-53
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPIC núm 20. IPA núm. 6071
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08286A00500005
Autoria de la fitxa	Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa:	ds., 31/08/2013 - 02:00

Descripció

Edifici situat en un extens pla, envoltat de camps i conreu, al marge dret de la riera de Carme, al seu pas pel terme de la Torre de Claramunt. L'edifici està format per diversos cossos units, tres cossos principals i dos adossats longitudinalment, però amb alçades diferents, i un altre gairebé perpendicular als anteriors i unit a un d'ells per al seva cara posterior. Cadascun dels cossos es cobreix de manera individual amb cobertes a dues aigües. La construcció de majors dimensions s'obre a llevant amb un gran portal adovellat que té la data de 1780 a la dovella central. El material de construcció és la pedra ben tallada a les cantonades i dovelles, i la irregular, que, juntament amb parts de tàpia, forma els murs. Aquests estan totalment arrebossats amb ciment pòrtland i pintats en color blanc en les cares davanteres, restaurades i parcialment en la part posterior. Els tres cossos d'edifici s'adapten al desnivell del terreny i es presenten esglaonats, mostrant un tipologia menys freqüent en els molins paperers, possiblement degut a ampliacions o transformacions de construccions originals, però mantenint els usos habituals dels nivells: producció a la planta baixa, habitatge a la primera, i assecat del paper a les plantes superiors, que ocupen els dos últims pisos de tot el conjunt paperer. IPIC (2004)

Observacions:

També conegut com Cal Costa

Història

Es tracta de diverses construccions unides, possiblement relacionades d'alguna manera amb molins paperers anteriors- els molins de Baix i de Dalt d'en Guarro de la Torre, existents al primer terç del segle XVI. Des del segle XV, els Guarro tenen possessions a la Torre de Claramunt. El 1514 Benet Guarro és beneficiari d'un establiment fet per Ramon de Claramunt. A les capbrevacions de 1644 i 1704 hi figuren Miquel Guarro, Josep Guarro, Joan Guarro, i altres membres de la família amb propietats al terme. L'any 1698, la Batllia General de Catalunya, dóna llicència a Ramon Guarro, pagès de la Torre de Claramunt, per a poder edificar molins fariners, drapers, paperers o de pólvora, segons li convingués, amb la facultat de derivar l'aigua cap a la riera de Carme. El 1702 hi aixecava un molí a la riba dreta de la riera de Carme, amb escriptura d'obra nova. Va morir el 1736 sent propietari dels molins de Baix i de Dalt de la riera de Carme. Des de 1736, hi van passar diversos arrendataris. Del 1766 al 1769, l'arrendatari dels dos molins va ser Francesc Guarro, de la Pobla de Claramunt, que era altra branca de la família. Aquests molins, que foren el bressol de la família Guarro, coneguts paperers de l'Anoia només estigué en poder de la nissaga durant tres quarts de segle. L'any 1763 la família Costas va comprar un molí, i l'any 1774, l'altre. RIBA I GABARRÓ (1988: 310) L'edifici principal, però mostra la data de 1780 a l'escut que presideix el seu portal, juntament amb la imatge d'un cor, que era la marca paperera, les inicials JN i CS a banda i banda i a la part inferior la paraula AVE acompanyant l'anagrama del nom de Maria. Les inicials de l'escut correspondrien a Joan Costas, que va iniciar l'activitat paperera de la família d'aquest cognom. Diversos membres de la mateixa en van mantenir, i encara mantenen, la propietat, i sovint la producció, tot i que amb diverses etapes d'arrendament a altres fabricants. El nom de Cal Roio prové d'un arrendatari de finals del segle XIX. IPIC (2004) El 1901, l'arrendatari de tots dos molins, Antoni Sabaté, va instal·lar-hi una màquina picardo. De 1912 a 1930 van fabricar paper de fumar de la marca Miquel Costas. A partir de 1930 es van dedicar a la fabricació de papers d'estrassa, d'estrasseta, d'embalatge i per a mandrins de cartró. L'últim arrendatari va ser l'Àngel Hortet. Va tancar a final del segle XX. Més recentment s'ha construït una nau industrial propera, transversal al mur posterior de l'edifici principal, amb instal·lacions dedicades a la recuperació i reciclatge de paper, gestionada per l'empresa Centre de Gestió Mediambiental.

Bibliografia

GUTIÉRREZ I POCH, M. (1999) Full a full. La Indústria paperera de l'Anoia (1700-1998). Continuïtat i modernitat. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona. LLORET I ORTÍNEZ, T. (2006) "Els molins paperers de l'Anoia al segle XVIII: entre el mas i la fàbrica" a Miscel·lània Aqualatensia/12. CECI. Pg..143-183. MUNNÉ SELLARÉS (1983) "Els molins paperers de la comarca de l'Anoia. Introducció al seu estudi" a Miscel·lània Aqualatensia/3. CECI. pàgs. 185-213. RIBA GABARRÓ, J. (1988) "La Torre de Claramunt" a Història de l'Anoia. Vol I. Ed. Parcir. Manresa. pàg 297-319.

